

Jerzy Domurat, Tadeusz Pelczarski

Życie naukowe WSR Kortowo : Wydział Rybacki

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 233-238

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ŻYCIE NAUKOWE WSR KORTOWO

WYDZIAŁ RYBACKI

W okresie powojennym gospodarka rybacka w Polsce wkroczyła na drogę szybkiego rozwoju na skutek zwiększenia powierzchni jezior i rzek oraz użytkowania 540 km wybrzeża morskiego. Pociągnęło to za sobą rozwój rybołówstwa bałtyckiego i dalekomorskiego, przez co Polska znalazła się pod względem produkcji rybackiej na 12 miejscu wśród krajów europejskich.

Z rozwojem gospodarczym rozpoczęła się rozbudowa szkolnictwa rybackiego zarówno średniego, jak i wyższego oraz placówek naukowych. Jednym z etapów w organizacji wyższego szkolnictwa rybackiego było uruchomienie zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 1. IX. 1951 r. samodzielnego Wydziału Rybackiego przy Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie. W ten sposób Polska stała się drugim krajem w Europie po ZSRR posiadającym taki Wydział.

Zadaniem Wydziału Rybackiego jest kształcenie kadr specjalistów tak z zakresu rybactwa morskiego, jak i śródlądowego na polu praktycznym i naukowym.

Do roku 1956 Wydział Rybacki realizował programy studiów dwustopniowych inżynierskich i magisterskich. Od roku 1956 został wprowadzony jednolity program studiów pięcioletnich, dający absolwentom tytuły magistrów rybactwa.

Dla realizacji celów dydaktycznych i badawczych Wydział Rybacki posiada siedem katedr, w skład których wchodzi siedemnaście zakładów, trzy pracownie oraz muzeum biologiczne i techniczne, ujmujące zasadnicze kierunki nauk rybackich o charakterze biologicznym, technicznym, technologicznym i ekonomicznym. Ponadto do celów dydaktycznych i badawczych Wydział posiada w swoim zarządzie kompleks jezior o powierzchni 700 ha, a także rozpoczął budowę stawów rybnych.

WYKAZ KATEDR I ZAKŁADÓW WYDZIAŁU RYBACKIEGO:

I. *Katedra Ichtiologii*

1) Zakład Anatomii i Embriologii Ryb; 2) Zakład Biologii Ryb; 3) Zakład Fizjologii Ryb; 4) Zakład Chorób Ryb; 5) Pracownia Histologiczna; 6) Pracownia Zoologiczna; 7) Muzeum Biologiczne.

II. *Katedra Limnologii*

1) Zakład Hydrografii i Hydrochemii; 2) Zakład Biologii Wód Śródlądowych; 3) Pracownia Wód Zanieczyszczonych.

III. *Katedra Oceanografii i Biologii Morza*

1) Zakład Oceanografii i Biologii Morza.

IV. *Katedra Rybactwa*

1) Zakład Gospodarki Jeziorowej i Rzecznej; 2) Gospodarstwo Jeziorowe; 3) Zakład Gospodarki Stawowej; 4) Gospodarstwo Stawowe; 5) Zakład Łowisk i Zasobów Morza.

V. *Katedra Inżynierii Rybackiej*

1) Zakład Techniki Połowów; 2) Zakład Portów i Baz Rybackich; 3) Zakład Maszynoznawstwa Rybackiego.

VI. *Katedra Technologii Przemysłu Rybnego*

- 1) Zakład Technologii Przetwórstwa Rybnego; 2) Zakład Zabezpieczenia Surowców Rybnych; 3) Zakład Mikrobiologii Rybackiej.

VII. *Katedra Ekonomiki Rybactwa*

- 1) Zakład Ekonomiki Ogólnej i Ustawodawstwa; 2) Zakład Ekonomiki Przedsiębiorstw Rybackich; 3) Oddział Badań Terenowych w Gdyni.

A. **KATEDRA EKONOMIKI RYBACKIEJ**

I. *Prace opublikowane:*

1. J. Borowik (wraz z współpracownikami) Badania nad wpływem lodu azotynowanego na trwałość i jakość dorsza bałtyckiego, Prace Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni Nr 9.
2. „ (z współpr.) Zawartość uropepsyny u rybaków dalekomorskich, Biuletyn Instytutu Medycyny Morskiej w Gdańsku Nr 9.
3. M. Błażejczyk, Wyższe zrzeszenia gospodarcze w Jugosławii. Wyd. PAN „Państwo i Prawo” Nr 10, 1958.
4. W. Korchoł, Koszty własne w rybołówstwie morskim. Wyd. Komunik. 1956 (współautor).

II. *Prace w druku:*

1. M. Błażejczyk, Geneza i etapy rozwoju rad robotniczych w Polsce i w Jugosławii.
2. „ Rady nadzoru społecznego jako instytucjonalna forma kontroli społecznej.
3. „ Węzłowe problemy organizacji samorządu robotniczego. „Państwo i Prawo”.
4. „ Sprawozdanie z wyprawy na Morze Północne.
5. L. Jaworski, Próba ujednoczenia pojęć technicznego normowania pracy w rybołówstwie morskim, Zeszyty Naukowe WSR.

III. *Prace wykonane na Katedrze:*

1. J. Borowik, Rozwój rybołówstwa w krajach kapitalistycznych.
2. „ Rynek produktów spożywczych rybnych w Polsce.
3. M. Błażejczyk, Badania nad działalnością samorządu w gospodarce narodowej.
4. „ Prawo rybackie, skrypt.
5. W. Korchoł, Podręcznik Ekonomiki przedsiębiorstwa rybackiego.
6. Z. Bruski, Łądowe bazy rybackie w portach zagranicznych.
7. L. Jaworski, Amortyzacja statku rybackiego.
8. Plan perspektywicznego rozwoju rybactwa śródlądowego w regionie nadmorskim.

IV. *Kontakty naukowe z zagranicą:*

- 1) Prof. Rund, Uniwersytet w Oslo; 2) Prof. Gerhardsen, Wyższa Szkoła Handlowa w Bergen; 3) Dyr. Hult, Zarząd Rybołówstwa Morskiego w Göteborg, Szwecja; 4) Prof. Jonasson, Uniwersytet w Göteborgu; 5) Instytut Rybacki w Splicie; 6) Instytut Rybacki w Zagrzebiu; 7) Instytut Ekonomiczny w Belgradzie; 8) Instytut Połowów Dalekomorskich — Hamburg; 9) Instytut Rybołówstwa Rybnego — Hamburg.

W 1956 r. mgr M. Błażejczyk był w porcie Cuxhaven (NRF) celem zapoznania się z organizacją pracy portu. W 1957 r. odbył staż naukowy w ramach aspirantury w Jugosławii.

B. KATEDRA ICHTIOLOGII

I. Prace opublikowane:

1. M. Chicewicz, Wpływ promieni ultrafioletowych na hormony chromaforotropowe krawetki *Crangon crangon*, *Endokrynologia Polska* T. III, 1952.
2. „ Hormonalny mechanizm zmiany barwy u skorupiaka *Praunus fexuosus*, *Endokrynologia Polska*, T. III, 1952.
3. „ The response to light of the white pigmentary cells and xanthophores of the crustaceans, *Studia Soc. Sc. Torunensis*, vol. III, 1956.
4. „ Niektóre nowe dane o mechanizmie zmiany barwy u skorupiaków, *Kosmos A*, z. 2, 1957.
5. „ Budowa gruczołów dokrewnych i ich udział w metamorfozie u owadów, *Przegląd Zoologiczny*, z. 1, 1958 r.
6. R. Towarnicki, Unaczynienie szyszynki u szczupaka, *Folia Morphologica* 1954.
7. J. Dąbrowski, Powierzchnia oddechowa u karpia i szczupaka (praca magisterska).
8. J. Dziekońska, Charakter żywienia się dorosłego szczupaka (*Esox lucius* L), okonia (*Perca fluviatilis* L) i sandacza (*Lucioperca lucioperca* L) w jeziorach, *Polskie Archiwum Hydrobiologii*, T. II (XV).
9. „ Badania nad wczesnymi stadiami rozwojowymi ryb. I. Rozród i rozwój embrjonalny leszcza (*Abramis brama* L) w Zalewie Wiślanym, *ib. T. III (XVI)*.
10. F. Pliszka, Znaczenie organizmów wodnych jako pokarmu ryb w świetle badań polskich, *ib. T. III (XVI)*.
11. „ *Fizjologia ryb*, PWN 1956 (skrypt).
12. E. Grabda i J. Grabda, *Tracheliastosis in the common bream (Abramis brama L) in lake Jamno, Zoologica Poloniae*, vol. 8, fasc. 4, Wrocław 1957.
13. E. Grabda i J. Kossakowski, *Szkodniki i choroby ryb oraz zanieczyszczenia wód — rozdział z książki „Poradnik rybaka jeziorowego” PWRiL Warszawa 1957.*
14. E. Grabda i J. Grabda, *Tracheliastosa cejna velkeho (Tracheliastosis Abramus bramae) v Polsku — Referat z I sjezdu cs. parasitologu v Praze, 1957 — Ceskoslovenska parasitologia V — 2, 1958.*
15. E. Grabda z Komisją, *Projekt polskiego słownictwa parazytologicznego odbity na powielaczu 1958.*
16. E. Grabda, Kozar, W. Slusarski, *Parasithology and parasitologists in Poland, The Polish Parasitological Society, Warszawa 1958.*
17. K. Wierzbicki, *Filometrosa karasia (Philometrosis Carsii), Wiadomości Parazytologiczne, T. IV, Nr 5/6, 1958.*
18. J. Domurat, *Rozwój embrjonalny troci (Salmo trutta L), szczupaka (Esox lucius L) i płoci (Rutilus rutilus L) w śró-*

- dowisku bezwodnym, *Polskie Archiwum Hydrobiologii*, T. III (XVI) 1958.
19. J. Domurat, Rozwój embrionalny szczupaka (*Esox lucius* L) w oleju parafinowym, *ib.* T. IV (XVII) 1958 r.
- II. *Prace w druku:*
1. M. Błażejczyk, Geneza i etapy rozwoju rad robotniczych w Polsce i w Jugosławii.
  2. „ Rady nadzoru społecznego jako instytucjonalna forma kontroli społecznej.
  3. M. Chicewicz, Badania nad wpływem różnokolorowego światła na rozwój pstrąga tęczowego (*Salmo irideus*) współautor 1959.
  4. E. Grabda, Przegląd dorobku parazytologii ogólnej i rybackiej za ostatnie dwulecie, *Wiadomości Parazytologiczne*.
  5. E. Grabda i J. Grabda, Zagadnienie parazytologii w rybactwie polskim, *Wiadomości Parazytologiczne*.
  6. E. Grabda, Zarys historii parazytologii w Polsce. Ukraińska Akademia Nauk (w języku ukraińskim).
  7. E. Grabda i J. Grabda, Masowy pojaw *Tracheliastoses maculatus* Kollar, 1836 w jeziorze Jamno, *Zeszyty Naukowe WSR Olsztyn*.
  8. E. Grabda i J. Grabda, Materiały do znajomości pasożytniczych widłonogów (*Copepoda parasitica*) Polski, *Fragmenta faunistica*, T. VIII.
  9. K. Wierzbicki, *Filometrosa* karasia (*Philometrosis Carsii*), *Wiadomości Parazytologiczne*, T. IV, Nr 5/6, 1958.
  10. J. Domurat, Rozwój embrionalny troci (*Salmo trutta* L), szczupaka (*Esox lucius* L) i płoci (*Rutilus rutilus* L) w środowisku bezwodnym, *Polskie Archiwum Hydrobiologii*, T. III (XVI) 1956.
  11. „ Rozwój embrionalny szczupaka (*Esox lucius* L) w oleju parafinowym *ib.* T. IV (XVII), 1958.
  12. „ Wpływ KCN na epibolię u pstrąga tęczowego (*Salmo irideus*) wspólnie z C. Devillers w *C. R. de l'Acad. des Sci.*
  13. „ Opóźnienie rozwoju zarodków pstrąga tęczowego (*salmo irideus*) rozwijających się w środowisku bezwodnym, *Zoologica Poloniae*.
  14. A. Winnicki, Środowisko bezwodne jako czynnik powodujący przedłużenie rozwoju embrionalnego pstrąga źródlanego (*Salmo fontinalis*), *Zoologica Poloniae*.
  15. S. Gotwald i A. Winnicki, Zniekształcenie jaj sielawy (*Coregonus albula* L). I. Kształty jaj oraz obserwacje nad wylęgiem zarodków.
- III. *Prace wykonywane w Zakładach Katedry:*
1. A. B. Chicewicz, Osteologia dorsza bałtyckiego.
  2. M. Chicewicz, Neurosekrecja w rozwoju ontogenetycznym ryb kostnoszkieletowych w nawiązaniu do biologii rybackiej.
  3. „ Neurosekrecja i układ dokrewny u zwierząt bezkręgowych.
  4. R. Towarnicki, Histologia karpia, podręcznik dla studentów Wydziału Rybackiego.

5. W. Cięglewicz, Biologia makreli z morza Bałtyckiego.
6. M. Nagieć, Wzrost sandacza jezior północnej Polski.
7. „ Tempo wzrostu sandacza z systemu Wisły.
8. „ Oszacowanie pogłowia sielawy w jeziorze Trzcinnie metodą zmniejszających się odłowów.
9. B. Draganik, Odżywianie się węgorza w jeziorach.
10. J. Szypuła, Odżywianie się sandacza w jeziorach.
11. E. Grabda, Myxobolidae Polski.
12. „ Pomór węgorzy.
13. „ Zmiany histopatologiczne u leszczy przy zarażeniu Tracheliastes.
14. E. Grabda, J. Grabda, K. Wierzbicki, Parazytofauna ryb jeziora Wdzydze.
15. D. Waluga, Zmiany anatomo- i histopatologiczne u ryb przy zatruciach ściekami w jeziorze Wigryny.
16. „ Przypadek zmian litycznych mięśni ogona u leszczy jeziora Runowo.
17. A. Chodyniecki, Stosowanie antybiotyków przy zwalczaniu posocznicy karpi.
18. „ Pomór sielawy.
19. „ Doświadczalne zarażenie w akwarium karpi bakteriami *Pseudomonas punctata* f. *ascitae* i wirusami z przesączu.
20. K. Wierzbicki, Filometroza karasia.
21. „ Nematodoza leszczy jeziora Otmuchowo.
22. „ Parazytofauna okoni jeziora Kosajno.
23. J. Domurat, Zmiany morfologiczne u zarodków troci rozwijających się w różnych środowiskach.
24. S. Gotwald, A. Winnicki, Nową metoda wylęgania ryb łososiowatych.
25. „ Zniekształcenia jaj sielawy. Doniesienie II. Wytrzymałość osłonek jajowych.
26. „ Zniekształcenia jaj sielawy. Doniesienie III. Przepuszczalność osłonek jajowych i żywotność zarodków.
27. „ Wpływ środowiska na powstawanie fermentu wyklucia u niektórych ryb łososiowatych.

IV. *Kontakty naukowe Katedry z zagranicą:*

Kraj	Nazwisko	Instytucja
1. Anglia	Harding J. P.	
2. Bułgaria	Oszanowa N.	
3. Czechosłowacja	Novak V.	Akademia Nauk CSR
	Dyk V.	
	Vojtek J.	
	Lucky Z.	
	Howorka J.	
	Radim E.	
	Irowiec O.	
	Kastiak	
4. Francja	Devillers C.	Sorbona
	Dollfus R. Ph.	Muzeum Przyrodnicze Paryż
	Deboutteville D.	
	Fontaine M.	
5. Izrael	Witenberg J.	
6. Japonia	Nakano E.	Uniwersytet Nagoya

7. Jugosławia	Yamaguti S. Angeliwski T. Milanowic M. Rukavina J.	
8. Holandia	Prop F. J. A.	Uniwersytet w Utrechcie
9. NRD	Wunder W. Engelbrecht E. Schäperclaus W. Sterba G. Arndt E. J.	Haeckelhaus
10. NRF	Eichler W.	
11. Norwegia	Vik R.	
12. Nowa Zelandia	Batham E. J.	Uniwersytet w Otago
13. Rumunia	Copuse J.	
14. Szwecja	Nybelin O.	
15. USA	Scharer B. i E.	A. Einstein College of Medicine, New York
16. Węgry	Wojnarowich E.	
17. Włochy	Holt S. Kesteven G. L.	
18. ZSSR	Markiewicz A. Iwasik W. Malewickaja M. Wernidub M. F. Puczkow N. W. Trifonowa A. N. Zotin A. I. Iwlew W. S. Priwolniew T. I. Euznikow G. A. Bychowskaja J. Kułakowskaja O. Babinskas M. Spaskij Dymitrowa E. Pietruszewskij G. K. Dubinina M. N. Iziumowa N. A. Bychowski B. E. Achmierow A. Bauer O. N. Zdun B.	Uniwersytet Leningradzki; Akademia Medyczna w Swierdłowsku Instytut Nafty Moskwa Instytut Przemysłu Rybnego Moskwa Instytut Morfologii AN SSSR Uniwersytet Moskiewski

Wyjazdy zagraniczne pracowników Katedry

Prof. dr E. Grabda w 1957 roku wziął udział w zjeździe Czeskiego Towarzystwa Parazytologicznego w Pradze. W 1958 r. uczestniczył w Zjeździe Zoologów w związku ze stuleciem wydania pracy Darwina „O powstawaniu gatunków” w Londynie.

Prof. dr R. Towarnicki w 1958 roku przebywał w Niemieckiej Republice Demokratycznej w Zakładzie Rybactwa na uniwersytecie im. Humboldta i w Instytucie Rybactwa Akademii Nauk Rolniczych.

Adjunkt mgr J. Domurat w latach 1957/58 był w Paryżu, gdzie w ciągu 4 miesięcy pracował na Sorbonie w Zakładzie Anatomii i Histologii Porównawczej u profesora Ch. Devillers.

D. n.